

CARIGRAD:
GLAVNI VHOD
V SULTANOV
GRAD.

TO IN ONO.

BALKANSKA VOJSKA.

Svetovnozgodovinski dnevi so šli čez zemljo prošli mesec. Balkanski polotok je postal prizorišče važnih dogodkov, ki jim ves svet sledi z napeto pozornostjo. Od sijajnih prestolov do borne koč, vse dannadan komaj čaka novic z bojišča. Že davno ni bilo vojske, ki bi tako globoko segala v ljudsko čuvstvovanje in od katere izida bi bilo toliko odvisno, kakor je ta boj, ki ga bije balkanski križ proti polumesecu. Vse vevlasti so z veliko umetnostjo ustvarile na Balkanu neko razmerje, o katerem so bili diplomati prepričani, da je višek državniške modrosti in talisman svetovnega miru. In zdaj se vse delo diplomatične spretnosti ruši in vsak poraz balkanske Turčije je poraz evropske diplomacije. Diplomacija je zmedena, ker se je razdrla podlaga, na kateri je osnovala to umetno in labilno ravnotežje. Mlade države, pomlajene po svežih zmagah, so si podale roko, da kot nova velesila nastopijo v svetovnem koncertu. Balkanski polotok je bil skoz stoletja nesposoben za kulturni napredek, sedaj pa vstaja in bo v narodnem gospodarstvu kakor v politiki nastopil kot vevažen faktor. Pa tudi preprosti človek, ki ne utegne zasledovati političnih in narodno-gospodarskih problemov, čuti, da se odločujejo velike stvari, in razburjen zasleduje borbo krščanskih narodov proti mohamedanski državi. To sega do duše, in zato vse tako željno pije vesti z balkanskega bojišča.

V dobrih dveh tednih so balkanske krščanske države razbile poltisočletno državo, pred katero se je nekdaj tresla vsa Evropa. Nihče ni mogel slutiti,

da pade odločitev tako naglo, in zato je presenečenje splošno. V javnem mnenju je nastopil hiter preobrat. Ko so se dvignile balkanske države, ni manjkalo zasmehovanja. Zlasti nemški listi se niso mogli dovolj norčevati iz zaničevanih Slovanov, da se upajo celi Evropi vkljub dvigniti puško za svojo svobodo. Od visokoizobraženih diplomatov do preprostega častnikarja je vse prorokovalo, da bo Turčin s šibo v roki kaznoval to slovansko predrznost.

Jugoslovan je bil tako zaničevan, da so „kulturni“ narodi o njem govorili samo z največjim preziranjem, kakor se govori o ciganski in tatinski sodrgi. Turčija pa, ki si je naročila instruktorje za armado in upravo iz prosvetljene Nemčije, je vživala baš vsled tega velik ugled na račun Južnih Slovanov. Sedaj svet vidi, kaj so se Turki naučili v nemški šoli!

Pred štirimi leti je mladoturška revolucija izšla iz judovskih in framasonskih krogov, da po zapadnih liberalnih vzorcih pomladi turško državo. Tudi to je dalo Turčiji nov ugled v svetu, saj ni manjkalo reklame v vsem mednarodnem liberalnem časopisju za mladoturško „prerojenje“. Od zunaj so zanesli v turško upravo ideje, ki so popolnoma v protislovju z značajem turške države. To je pa tako razrahljalo že itak trhli organizem Turčije, da je pod močnimi udarci zaveznikov nje bolno telo razpadlo na mrtve kose. Videli bomo da so se ravno ti „svobodomiselnici“ revolucionarji najsrmatneje brez boja vdali sovražniku.

Seveda je eden glavnih vzrokov tega naglega razpada gniloba turške uprave. Če država svojih

NAZIM PAŠA,
turški vojni minister.